

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 22.9.2006
COM(2006) 232 végleges

2006/0086 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

**a talajvédelem kereteinek meghatározásáról, valamint a 2004/35/EK irányelv
módosításáról**

(előterjesztő: a Bizottság)

INDOKLÁS

1) A JAVASLAT HÁTTERE

- **A javaslat indokai és célkitűzései**

A talaj alapvetően egy nem megújuló energiaforrás és egy nagyon dinamikus rendszer, amely több funkciót tölt be, és az emberi tevékenységek, valamint az ökoszisztémák fennmaradása szempontjából létszükségletű feladatokat lát el. A rendelkezésre álló információk arra engednek következtetni, hogy a talajromlás folyamata jelentősen megnövekedett az elmúlt évtizedek során, és bizonyítékok vannak arra vonatkozóan, hogy ellenlépések hiányában ez a folyamat tovább fog folytatódni.

A talajvédelemre vonatkozóan nincs specifikus közösségi jogszabály, bár talajvédelmi rendelkezések találhatók a közösségi vívmányokban. E javaslat ezt az űrt kívánja betölteni, célja a talajvédelem és a talaj fenntartható használata közös stratégiájának létrehozása, amelynek alapjait a talajt érintő problémák más szakpolitikákba való integrálása, a talaj funkcióinak a fenntartható használat általi megőrzése, a talajt fenyegető veszélyek elkerülése és e veszélyek hatásainak csökkentése, valamint a megromlott állapotú talajnak legalább az aktuális és jóváhagyott jövőbeli használattal konzisztens működőképesség szintjére való helyreállítása jelentik.

- **Általános háttér**

A Község területén a talaj növekvő környezeti terhelésnek van kitéve, amelyet olyan emberi tevékenységek váltanak ki, illetve súlyosbítanak, mint például a mezőgazdasági és erdőgazdálkodási gyakorlat, az ipari tevékenységek, a turizmus vagy a városfejlesztés. E tevékenységek károsítják a talaj azon képességét, hogy továbbra is betöltse nélkülözhetetlen szerepeinek széles körét. A talaj – bár főként magánkézen van – közösségi szinten közös érdekű erőforrás, továbbá védelmének elmaradása aláássa a fenntarthatóságot és a hosszú távú európai versenyképességet. Ezen felül a talajromlás jelentős hatással van a Község közös érdekeinek egyéb területeire is, mint például a víz, az emberi egészség, az éghajlatváltozás, a természet és a biológiai sokféleség védelme, valamint az élelmiszerbiztonság.

A hatodik közösségi környezetvédelmi cselekvési program megállapításáról szóló 1600/2002/EK határozat magában foglalja a természeti források védelmére és a talaj fenntartható használatának elősegítésére vonatkozó célkitűzéseket. Abban a Község kötelezettséget vállalt egy talajvédelemről szóló tematikus stratégia elfogadására a talajromlás megállítása és visszafordítása érdekében.

A 2002. évi „Egy tematikus talajvédelmi stratégia felé” című közleményében (COM(2002) 179) a Bizottság meghatározta az EU területén a talajt veszélyeztető nyolc legfontosabb tényezőt. Ezek az erózió, a szerves anyagok csökkenése, a szennyezés, a szikesedés, a tömörödés, a biológiai sokféleség csökkenése, a lezáródás, a földcsuszamlás és az árvíz.

- **A javaslat által érintett területet szabályozó hatályos rendelkezések**

Közösségi szinten még nem létezik konkrét talajvédelmi szakpolitika. Néhány talajvédelmi szempont megtalálható a közösségi vívmányokban, ennél fogva a

különböző közösségi szakpolitikák hozzá tudnak járulni a talajvédelemhez. Ez a helyzet például a víz, a hulladék, a vegyszerek, az ipari szennyezés megelőzése, a természetvédelem és a rovarirtó szerek területén hatályos közösségi környezetvédelmi jogszabályok esetében. A mezőgazdasági talajok állapotára gyakorolt pozitív hatások várhatók a megreformált közös agrárpolitikában bevezetett mezőgazdasági talajvédelmi kölcsönös megfeleltetési követelmények bevezetésétől és a vidékfejlesztési hozzájárulástól. A létező rendelkezések azonban, – még akkor is, ha teljes mértékben végrehajtják őket – különböző célkitűzéseik és alkalmazási körük miatt, valamint amiatt, hogy gyakran más környezeti elem védelmét célozzák, elaprózott és nem teljes körű talajvédelmet eredményeznek, mivel nem terjednek ki valamennyi talajfajtára és a talajt fenyegető ismert veszélyekre. Ezáltal a talajromlás tovább folytatódik.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival és célkitűzéseivel**

A javasolt jogszabály – amelynek célja a talajvédelem, és a talaj azon képességének megőrzése, hogy betölthesse környezeti, gazdasági, társadalmi és kulturális funkcióit – teljes összhangban áll az EK-Szerződés 174. cikkének célkitűzéseivel. Figyelembe veszi a különféle közösségi régiókban uralkodó helyzetek sokféleségét. Ez a politika az elővigyázatosság és a megelőzés elvén, a környezeti károknak elsődlegesen a forrásuknál történő elhárítása elvén, valamint a „szennyező fizet” elven alapul. A cselekvés, illetve a cselekvés hiánya potenciális előnyeinek és költségeinek elemzésén, valamint a Közösség, mint egész, gazdasági és társadalmi fejlődésének és a régiók kiegyensúlyozott fejlődésének tiszteletben tartásán alapul.

2) AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓ ÉS HATÁSVIZSGÁLAT

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultáció**

A konzultáció módszerei, a megcélzott főbb ágazatok és a válaszadók általános bemutatása

A többi európai intézmény kedvező véleményt nyilvánított a 2002-ben kiadott bizottsági közleményről, és felismerte, hogy a talaj kiemelkedő szerepet játszik a közösségbeli hosszú távú fenntarthatóságban.

2003 februárjával kezdődően a Bizottság valamennyi érdekelt fél részvételével nyilvános megbeszélést szervezett, valamint létrehozott egy széles körű platformot, amely öt munkacsoportból és a vezető szerepet betöltő tanácsadó fórumban csoportosuló több mint 400 tagból áll. 2004 júniusában a munkacsoportok elkészültek rendkívül alapos jelentéseikkel, amelyek tartalmaztak rengeteg, az európai talajok állapotára vonatkozó információt, ismertették a terheléseket, a talajromlást okozó tényezőket, és megfogalmaztak a Bizottsághoz címzett ajánlásokat a közösségi szintű talajpolitika fejlesztésére vonatkozóan.

2004 novemberében az Európai Unió Tanácsának holland elnöksége és a Bizottság konferenciát tartott, amelyre összehívták a tagállamokat és az érdekelt felek bevonásával zajló eljárás résztvevőit, akik határozott támogatásukat fejezték ki a közösségi cselekvésen alapuló keretrendszerrel illetően.

A Bizottság az interneten keresztül egy nyolc héten át tartó nyilvános konzultációt

folytatott a tematikus talajvédelmi stratégiába foglalandó lehetséges elemekkel kapcsolatban. E konzultáció során 25 országból 1206 állampolgártól, 377 talajügyi szakértőtől és 287 szervezettől érkeztek válaszok.

A válaszok összefoglalása és figyelembevételük módja

Az európai állampolgárok, valamint a talajügyi szakértők és a szervezetek többsége úgy nyilatkozott, hogy Európában a talajromlás megelőzése és csökkentése fontos, illetve nagyon fontos kérdés, valamint a többség előnyben részesíti a közösségi szinten elfogadott keretrendszer alapján tett lépéseket és a nemzeti vagy helyi szinten elfogadott konkrét intézkedéseket.

A hatásvizsgálat tartalmaz egy átfogó jelentést a kérdések statisztikai elemzéséről, feltüntetve a válaszadók nemzetiség szerinti megoszlását és a visszajelzések figyelembevételének módját.

A munkacsoportoktól beérkezett ajánlások, továbbá az internetes konzultáció során kifejezett aggályok legtöbbször figyelembe vették. A városfejlesztés és az idegenforgalmi fejlesztés kötelező érvényű korlátozására vonatkozó számos felhívást nem támogatták, mivel a Közösség szűk hatáskörrel rendelkezik a területhasználat korlátozását illetően.

• A szakvélemények összegyűjtése és felhasználása

Az érintett tudományos- vagy szakterületek

Talajtan, mezőgazdaság-tudomány, erdőszet, hidrológia, biológia, ökológia, gazdaságtan, társadalomtudomány, államtudomány.

Alkalmazott módszer

A javaslat a rendelkezésre álló legjobb tudományos és technikai ismereteken alapul. A szaktudás az érintett felekkel folytatott nagyon átfogó konzultáció során és a talajromlás, valamint a javasolt intézkedések környezeti és társadalmi-gazdasági hatásait felmérő két független tanulmány révén gyűlt össze. A munkacsoportok által elkészített és a Bizottság által közzétett jelentések, e javaslat és a hatásvizsgálat teljes mértékben tükrözik e szaktudást.

A legfontosabb szervezetek/szakértők, akikkel konzultáltak

A konzultációkba bevonták a nemzeti, regionális és helyi közigazgatást, az ipari szövetségeket, a kereskedelmi szervezeteket, a környezetvédelmi szervezeteket, a fogyasztói szervezeteket, a tudományos és kutatóintézeteket, az Európai Környezetvédelmi Ügynökséget, a Közös Kutatóközpontot és egyéb bizottsági szolgálatokat, a szakszervezeteket, a mezőgazdasági termelők szövetségeit, a földtulajdonosok szövetségeit, továbbá más olyan szövetségeket, amelyek lefedik Európát és érdeklődést mutattak a talajt érintő kérdések iránt.

A kapott és felhasznált vélemények összegzése

Elhangzott, hogy fennáll a visszafordíthatatlan következményekkel járó, potenciálisan

súlyos kockázatok veszélye. E kockázatok létezését illetően teljes az egyetértés.

Egyhangú volt az egyetértés azzal kapcsolatban, hogy a talajt más környezeti elemek – úgymint a víz és a levegő – védelmével azonos szintű védelem illeti meg, mivel az emberiség és az ökoszisztémák fennmaradásában a talaj nélkülözhetetlen szerepet tölt be. Mindig hangsúlyozták, hogy a közösségi talajpolitika alapját nem képezheti a „mindenre alkalmazható” megközelítés, mivel a talaj Európa szerte rendkívül sokféle. A legtöbb vélemény egy rugalmas rendszer mellett érvelt, amely lehetővé tenné a talaj helyi specifikusságainak és használatának figyelembevételét. Ezért általános egyetértés volt azzal kapcsolatban, hogy egy európai szintű keretrendszert kell elfogadni, amely megállapítja a közös célkitűzéseket és alapelveket, és a tagállamokra bízta a részletes intézkedések elfogadását a megfelelő közigazgatási és földrajzi szinten.

A szakértői vélemények nyilvános hozzáférhetőségének biztosítása

A munkacsoportok által készített jelentéseket az OPOCE tette közzé, és az interneten ingyenesen is elérhetőek (<http://ec.europa.eu/comm/environment/soil/index.htm>). Ez a honlap tartalmazza a szakértők és szervezetek nyilvános kérdőívre adott válaszait.

• **Hatásvizsgálat**

A következő lehetőségeket vették figyelembe, a kevésbé előíró jellegűtől a jobban előíró jellegű felé haladva:

- (1) A tagállamokat bátorítják az általános és nem kötelező, talajra vonatkozó közösségi stratégia alapján tett lépésekre.
- (2) Talajvédelmi keretirányelv formájában egy olyan rugalmas jogi eszközt dolgoznak ki, amely alkalmazási köre tekintetében nagyratörő, de tartalmát illetően nem túlzott mértékben előíró jellegű.
- (3) Jogalkotási javaslatok a talajt fenyegető különféle veszélyekre vonatkozóan, közösségi szinten meghatározva valamennyi célt és eszközt.

A Bizottság hatásvizsgálatot végzett, amely a következő internetcímen érhető el: <http://ec.europa.eu/comm/environment/soil/index.htm>. A vizsgálat részletesebben ismerteti a javaslat társadalmi-gazdasági és környezetvédelmi hatásaira vonatkozó következtetéseket.

3) A JAVASLAT JOGI ELEMEI

• **A javasolt fellépés összefoglalása**

A javasolt irányelv magában foglalja a következőket:

- A talaj funkciói megőrzésének, a talajromlás megelőzésének és hatásai csökkentésének, a megromlott állapotú talaj helyreállításának, valamint a más ágazati politikákba való integrálásnak az elvein alapuló talajvédelem közös keretrendszerének kialakítása.
- A talaj funkcióinak megőrzése céljából az egyes ágazati politikák talajromlási folyamatra gyakorolt hatásainak azonosítására, leírására és értékelésére vonatkozó

követelmény.

- Óvintézkedések előírása a talajhasználók számára, amennyiben tevékenységük várhatóan jelentős mértékben akadályozza a talaj funkcióit.
- A talajlezáródás témájának olyan megközelítése, amely biztosítja, hogy a földterületeket ésszerűbben használják az EK-Szerződés 174. cikkével összhangban, valamint hogy fenntartsák a lehető legtöbb talajfunkciót.
- Az erózió, a szerves anyagok csökkenése, a szikesedés, a tömörödés és földcsuszamlások kockázatának kitett területek azonosítása, és nemzeti intézkedéscsomagok meghatározása. Meg kell határozni e veszélyeztetett területek kiterjedését. A következetes és összehasonlítható megközelítés biztosítása érdekében a kockázatok meghatározását közös elemek alapján kell végrehajtani. Ezen elemek magukban foglalják a különböző veszélyek forrásaiként ismert paramétereket. A célok elérése érdekében kockázatcsökkentési célokat és intézkedéscsomagokat kell elfogadni. A programok építhetnek a nemzeti és közösségi összefüggésben már meghatározott és végrehajtott normákra és intézkedésekre.
- A veszélyes anyagoknak a talajba jutását korlátozó intézkedések, megelőzendő a talajban való felhalmozódást, ami akadályozná a talaj funkcióinak betöltését, és kockázatot jelentene az emberi egészségre és a környezetre.
- A szennyezett területek jegyzékének elkészítése, a gazdátlan területek rehabilitációjára finanszírozási mechanizmus létrehozása, a talajállapotra vonatkozó jelentés elkészítése és az azonosított szennyezett területek rehabilitációjára vonatkozó nemzeti stratégiák kidolgozása. Ki kell dolgozni a szennyezett területek meghatározását és a potenciális talajszennyező tevékenységek jegyzékét. Ezek képezik a potenciálisan szennyezett területek felderítésének alapját, ami a ténylegesen szennyezett területek jegyzéke kialakításában tett első lépést jelenti. Mindezt kiegészítené az eladó félre vagy a leendő vevőre vonatkozó kötelezettség, amely szerint bármely olyan földterülettel kapcsolatos ügylet esetében, ahol potenciálisan talajszennyező tevékenység zajlott vagy zajlik, a talaj állapotára vonatkozó jelentést kell benyújtani. Az épületek energetikai teljesítményére vonatkozó hasonló kötelezettség már létezik a közösségi jogalkotásban (lásd a 2002/91/EK irányelv 7. cikkét).

- **Jogalap**

Ezen irányelv rendelkezései a környezetvédelemmel kapcsolatosak, következésképpen a választott jogalap az EK-Szerződés 175. cikkének (1) bekezdése.

- **A szubszidiaritás elve**

Mivel a Közösség nem rendelkezik kizárólagos hatáskörrel a javaslatot illetően, figyelembe kell venni a szubszidiaritás elvét.

A javaslat célkitűzéseit a tagállamok nem tudják kielégítő mértékben megvalósítani a következő okok miatt.

Az egy tagállamban vagy régióban zajló talajromlásnak határokon átnyúló következményei lehetnek. A nagy mértékű talajerózió valóban ahhoz vezethet, hogy a folyók felső szakaszán keletkező üledék egy másik ország alvízi területén összegyűlik a gátaknál és károsítja az infrastruktúrát. Ehhez hasonlóan a szomszédos országok határain átnyúló felszín alatti víztesteket beszennyezhetik a határ egyik oldalán található szennyezett területek. A talaj szerves anyagának drasztikus csökkenése az egyik tagállamban veszélyeztetheti a Közösség kiotói jegyzőkönyvhöz kötődő céljainak elérését. Ez azt jelentené, hogy a környezetminőség visszaállításának költségeit nem az a tagállam viselné, ahol a talajromlást okozó gyakorlat zajlott, hanem egy másik tagállam.

A nemzeti talajvédelmi rendszerek közötti nagy különbségek, különösen a talajszennyezést illetően, néha nagyon különböző kötelezettségeket rónak a gazdasági szereplőkre, így kiegyensúlyozatlan helyzet keletkezik az állandó költségek tekintetében és torzul a verseny a belső piacon.

A talajban lévő szennyeződéseknek az élelmiszerekhez és takarmányokhoz felhasznált mezőgazdasági termékek általi felvétele hatással lehet a belső piacon szabadon forgalmazott termékek minőségére, és így kockázatot jelenthet az emberi és állati egészségre. A közösségi szintű és a forrásnál történő fellépés kiegészíti az élelmiszerbiztonság biztosítása céljából nemzeti szinten végrehajtott minőségellenőrzéseket.

Az európai polgárok egészségét többféle módon károsíthatja a talajromlás, például úgy, hogy közvetlenül vagy közvetve ki vannak téve a talajban lévő szennyeződéseknek. Számításba kell venni a földcsuszamlások által okozott baleseteket is.

A közösségi fellépés hatékonyabban valósítja meg a javaslat célkitűzéseit a következő okok miatt.

A talajromlás kihat más környezeti területekre is, amelyek védelmére már létezik közösségi jogszabály (például a víz, a természet, a biológiai sokféleség és az éghajlatváltozás). A talajvédelem területén a közösségi fellépés megszünteti a hiányosságokat, valamint biztosítja a környezet minőségének következetes és hatékony megőrzését valamennyi közegben. A talajvédelem hosszú távon biztosítja az élelmiszerbiztonságot és a mezőgazdasági termelékenységet, ami megerősíti a Közösség által finanszírozott közös agrárpolitikát. Az olyan közös elvek megléte, amelyek meghatározzák a talaj fenntartható használatát, lehetővé teszi a kutatási menetrendek nemzeti és közösségi szintű kialakítását, és ezáltal a kutatási és fejlesztési források hatékonyabb kihasználását az ismeretbeli hiányosságok kiküszöbölése érdekében.

Amennyiben a Közösség a talajtani ismeretek bővítését és a talajgazdálkodás javítását szolgáló nagyratörő és koherens keretrendszer alakít ki, vezető szerepet játszhat a nemzetközi szinten, ahol a többi országnak nagy szüksége van know-how-ra és technikai segítségre.

Az erőfeszítéseket támogató közösségi fellépés hiányában a talajvédelmet illetően ezidáig csak kilenc tagállamban született specifikus jogszabály, a többi ország az egyéb szakpolitikák keretében működő talajvédelmi rendelkezésekre hagyatkozik. A legtöbb létező nemzeti rendelkezés a talajszennyezés problémájával foglalkozik, és – bár

felismerték a további veszélyeket – nem összpontosítanak a talaj funkcióinak szélesebb körű megőrzésére. Azt, hogy e célkitűzés jobban elérhető egy közös közösségi fellépés révén, legjobban az szemlélteti, hogy a fenntartható használat elérésének folyamata rendkívül különböző stádiumokban van az egyes tagállamokban.

A javaslat a közös elvek, célkitűzések és fellépések elérését tűzi ki célul, biztosítandó az igazságos és egyenlő feltételeket, valamint azt, hogy a tagállamok foglalkozzanak a területükön a talajt fenyegető valamennyi veszéllyel, és a talaj védelmét ne csak részlegesen oldják meg.

A javaslat ezért megfelel a szubszidiaritás elvének.

- **Az arányosság elve**

A javaslat a következő okokból tesz eleget az arányosság elvének:

A javasolt eszköz a talajvédelem és a talajfunkciók megőrzésének keretrendszerét létrehozó irányelv. Az arányosság biztosítása érdekében a tagállamokra bízzák a legmegfelelőbb földrajzi és közigazgatási szinten a legmegfelelőbb specifikus intézkedések azonosítását. Ez létfontosságú annak biztosítása érdekében, hogy a talaj sokfélesége, felhasználásai, a helyi éghajlati feltételek és a társadalmi-gazdasági szempontok területén jelentkező regionális és helyi sajátosságokat megfelelő módon figyelembe vegyék.

A beavatkozás szintjét a tagállamok határozzák meg, ami lehetőséget ad a nemzeti közigazgatási adottságok hatékonyabb kihasználására. Néhány kiegészítő és pénzügyi közigazgatási kötelezettség mindenképpen felmerül, különösen azon tagállamok esetében, amelyek nemzeti vagy regionális szinten még nem oldották meg a talajvédelem kérdését. Az intézkedések környezeti, gazdasági és társadalmi haszna azonban jelentősebb a felmerülő költségeknél, ahogyan ezt a hatásvizsgálat is szemlélteti.

- **Eszközök kiválasztása**

A javasolt eszköz: keretirányelv.

Egyéb eszközök az alábbi ok miatt nem lennének megfelelőek:

Egy szigorúbb eszköz, mint például egy rendelet, nem biztosítana lehetőséget a talaj sokféleségének figyelembevételére, és a helyi feltételek tükröződéséhez szükséges rugalmasságra. Másfelől viszont egy nem kötelező erejű eszköz nem biztosítaná a közös természeti erőforrások fenntartható használatát Európa szerte, és nem akadályozná meg az egymástól nagyon különböző nemzeti rendszerek által a versenyben okozott torzulást.

4) KÖLTSÉGVETÉSI VONATKOZÁSOK

A javaslat nincs kihatással a Közösség költségvetésére.

5) TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

- **Felülvizsgálati/módosító/megszüntetési záradék**

A javaslat felülvizsgálati záradékot tartalmaz.

- **Megfelelési táblázat**

A tagállamoknak az irányelvet átültető nemzeti rendelkezések szövegét, valamint a rendelkezések és az ezen irányelv közötti megfelelési táblázatot közölniük kell a Bizottsággal.

- **Európai Gazdasági Térség**

A javasolt jogi aktus érinti az EGT-t, ezért ki kell terjeszteni az Európai Gazdasági Térségre.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

**a talajvédelem kereteinek meghatározásáról, valamint a 2004/35/EK irányelv
módosításáról**

(EGT vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 175. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára¹,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére²,

tekintettel a Régiók Bizottsága véleményére³,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárással összhangban⁴,

mivel:

- (1) A talaj alapvetően egy nem megújuló energiaforrás, mivel állapotának romlása nagyon gyors lehet, míg kialakulási és regenerációs folyamatai rendkívül lassúak. Egy nagyon dinamikus rendszerről van szó, amely több funkciót tölt be, továbbá az emberi tevékenységek, valamint az ökoszisztémák fennmaradása szempontjából létszükségletű szolgáltatásokat lát el. E funkciók közé tartozik a biomassza-termelés, a tápanyagok és a víz raktározása, szűrése és átalakítása, továbbá a talaj a biodiverzitás nélkülözhetetlen eleme, a legtöbb emberi tevékenység színhelye, nyersanyagokat szolgáltat, szénforrásként működik, valamint geológiai és archeológiai örökséget hordoz.
- (2) A talaj romlása vagy javulása fontos hatással van a közösségi érdek egyéb területeire is, mint például a felszíni víz és a felszín alatti víz védelme, az emberi egészség, az éghajlatváltozás, a természet és a biológiai sokféleség védelme, valamint az élelmiszerbiztonság.
- (3) A talaj közös érdekű természeti erőforrás, amelyre növekvő környezeti terhelés nehezedik, és amelyet saját jogán kell megvédeni a degradációtól. A hatodik közösségi környezetvédelmi cselekvési program megállapításáról szóló, 2002. július 22-i

¹ [...]
² [...]
³ [...]
⁴ [...]

1600/2002/EK európai parlamenti és tanácsi határozat⁵ tartalmaz a természeti erőforrások védelmére és a talaj fenntartható használatára irányuló célkitűzéseket.

- (4) A Bizottság a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek címzett, „Egy tematikus talajvédelmi stratégia felé” című közleménye⁶ meghatározza az EU területén a talajt veszélyeztető nyolc legfontosabb talajromlási folyamatot. Ezek az erózió, a szerves anyagok csökkenése, a szennyezés, a szikesedés, a tömörödés, a biológiai sokféleség csökkenése, a lezáródás, a földcsuszamlás és az árvíz. A talaj biológiai sokféleségéről és viselkedéséről szerzett jelenlegi tudományos ismeretek túl korlátozottak ahhoz, hogy e talajvédelmet célzó irányelvben nagyon konkrét előírások szerepeljenek. Az árvizek megelőzésével és hatásaik csökkentésével az árvizek értékeléséről és kezeléséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvjavaslat foglalkozik⁷.
- (5) A Közösségben a talaj sokfélesége nagyon nagy mértékű, és óriási különbségek vannak a talaj szerkezeti, fizikai, kémiai és biológiai állapotában mind az egyes profilokban, mind a talajok között. A Közösségben igencsak eltérő feltételeket és szükségleteket azonban figyelembe kell venni, mivel különböző specifikus megoldásokra van szükség a veszélyeztetett területek azonosítása, a célok meghatározása és a megfelelő intézkedések megvalósítása terén a talajvédelem biztosítása érdekében.
- (6) A közösségi jogszabályok – például a hulladék, a vegyszerek, az ipari szennyezés megelőzése és ellenőrzése, az éghajlatváltozás, a víz, a mezőgazdaság és vidékfejlesztés területén – tartalmazzanak néhány talajvédelmi rendelkezést, azonban ezek nem elegendők, és nem is kifejezetten arra a célra jöttek létre, hogy hatékony védelmet biztosítsanak valamennyi talajromlási folyamattal szemben. Ezért szükség van egy koherens és hatékony keretrendszerre, amely rendelkezik a közös elvekről és célkitűzésekről a Közösségen belüli talajvédelem és a talaj fenntartható használata vonatkozásában.
- (7) A talajt olyan fenntartható módon kell használni, amely megóvjá az ökológiai, gazdasági és társadalmi feladatok elvégzéséhez szükséges képességét, megőrizve a talaj funkcióit a jövő generáció igényeinek kielégítése érdekében.
- (8) Ezen irányelv célja biztosítani a talajok védelmét a talajfunkciók megőrzésének, a talajromlás megelőzésének és hatásaik csökkentésének, a megromlott állapotú talaj helyreállításának, valamint a más ágazati politikákba való integrálásnak az elvein alapuló közös keretrendszer és fellépések kialakítása által.
- (9) Közös keretrendszerre van szükség a talajvédelem és a talaj fenntartható használata érdekében tett tagállami erőfeszítések kialakítása, a határokon átnyúló talajromlási hatások ellenőrzése, a vízi és szárazföldi ökológiai rendszerek védelme, és a gazdasági szereplők közötti verseny torzításának elkerülése érdekében.
- (10) Mivel az elérendő célt, nevezetesen a talajvédelem közös keretrendszerének kialakítását a tagállamok nem tudják megfelelő mértékben megvalósítani, és azt könnyebb közösségi szinten véghezvinni egyebek között a probléma léptéke, valamint

⁵ HL L 242., 2002.9.10., 1. o.

⁶ COM(2002) 179.

⁷ COM(2006) 15.

a természetvédelemről, a vizek védelméről, az élelmiszerbiztonságról, az éghajlatváltozásról, a mezőgazdaságról és a közös érdekek egyéb területeiről, úgymint az emberi egészség védelméről szóló közösségi jogszabályokhoz fűződő kapcsolat miatt, a Közösség intézkedéseket fogadhat el a Szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az ugyanazon cikkben meghatározott arányosság elvével összhangban ezen irányelv nem lépi túl az említett cél eléréséhez szükséges mértéket.

- (11) Mivel néhány ágazati szakpolitika súlyosbíthatja vagy enyhítheti a talajromlási folyamatokat, szükség van a talajvédelmi szempontoknak az ilyen szakpolitikákba való további beépítésére. Ezen irányelvnek elő kell írnia, hogy a tagállamok azonosítsák és értékeljék e szakpolitikáknak a talajromlási folyamatok megelőzésére és a talaj funkcióinak megőrzésére gyakorolt hatását.
- (12) A Közösségben a talaj – a levegővel és a vízzel ellentétben – főleg magántulajdonban van. Közös érdekű erőforrásról van szó azonban, amelyet meg kell őrizni a következő generációk számára. A közérdek szolgálatában ezért óvintézkedésekről kell rendelkezni a talajt használókkal szemben abban az esetben, ha tevékenységük várhatóan jelentős mértékben akadályozza a talaj funkcióit.
- (13) Az ipari terjeszkedés és a gazdaság számos ágazata által támasztott növekvő területigény eredményeként a lezáródás jelentősen intenzívebbé vált a Közösségen belül, ami a talaj fenntarthatóbb használatát teszi szükségessé. Megfelelő intézkedéseket kell tenni a lezáródás korlátozása érdekében, például az elhagyott szennyezett területek rehabilitációja révén, csökkentve így a zöldmezős területek károsodását. Amennyiben lezáródásra kerül sor, a tagállamoknak biztosítaniuk kell az olyan építési és vízelvezetési technikák használatát, amelyek lehetővé teszik a talaj lehető legtöbb funkciójának megőrzését.
- (14) A célként kitűzött és hatékony talajvédelmi szakpolitikákat a talajromlás megjelenésének helyére vonatkozó ismeretekre kell alapozni. Ismeretes, hogy egyes talajromlási folyamatok, mint az erózió, a szerves anyagok csökkenése, a tömörödés, a szikesedés és a földcsuszamlások csak bizonyos területeken jelennek meg, amelyek jobban ki vannak téve az ilyen kockázatoknak. Ez megkívánja az ilyen veszélyeztetett területek azonosítását.
- (15) A különböző tagállamokban a koherens és összehasonlítható megközelítések biztosítása érdekében az erózió, a szerves anyagok csökkenése, a tömörödés, a szikesedés és földcsuszamlások kockázatának kitett területek azonosítását olyan közös módszertanra kell alapozni, amely magában foglalja a különböző talajromlási folyamatok okaiként ismert elemeket.
- (16) Az azonosított veszélyeztetett területeken intézkedéseket kell végrehajtani a további talajromlás elkerülése céljából azáltal, hogy csökkentik annak kockázatát, és helyreállítják a megromlott állapotú talajt a talajfunkciók megőrzése érdekében.
- (17) A tagállamok felelősségére a legmegfelelőbb szinten olyan lépéseket kell tenni, amelyek a kockázatsökkentési célok kialakításán és az e célok elérése érdekében tett intézkedéscsomagokon alapulnak.

- (18) Az ilyen intézkedéscsomagoknak figyelembe kell venniük a tervezett intézkedés gazdasági és társadalmi hatásait; rendszeresen felül kell őket vizsgálni, és épülhetnek a közösségi jogszabályok vagy nemzetközi megállapodások alapján már létrejött kötelezettségekre, tervekre és programokra.
- (19) Ez az irányelv várhatóan hozzájárul a jelenlegi talajromlási folyamatok eredményeként kialakuló elsivatagosodás és a talaj biológiai sokfélesége csökkenésének megállításához, és javítja az együttműködést az elsivatagosodás elleni küzdelemtől szóló ENSZ egyezmény és a biológiai sokféleségről szóló egyezmény végrehajtása terén, továbbá megerősíti e nemzetközi környezetvédelmi megállapodások végrehajtását.
- (20) Az EK-Szerződés 174. cikkében előírt megelőzési elvnek megfelelően ez az irányelv a talajszennyezés elkerülése és a talajfunkciók megőrzése érdekében hozzájárul a veszélyes anyagok talajba jutásának megelőzéséhez és csökkentéséhez.
- (21) A korábbi iparosodás és a nem megfelelő vagy alkalmatlan kezelési gyakorlatok hagyatékeként több százezer szennyezett terület található a Közösségben. Ez az emberi egészségre és a környezetre gyakorolt káros hatások elkerülése és csökkentése érdekében a korábbi talajszennyezések kezelésére kialakított közös stratégiát tesz szükségessé.
- (22) Az emberi egészséget és a környezetet fenyegető, a talajszennyezésben gyökerező kockázatok sikeres kiküszöbölése és korlátozása céljából a tagállamoknak azonosítaniuk kell a megítélésük szerint e tekintetben jelentős kockázatnak bizonyuló területeket. A valószínűleg szennyezett területek számát tekintve azonosításuk módszeres, lépésről lépésre történő megközelítést igényel. A szennyezett területek azonosítási folyamatának figyelemmel kíséréséhez menetrendre van szükség.
- (23) A szennyezett területek azonosításának támogatása és a közös megközelítés biztosítása érdekében el kell készíteni a nagy eséllyel talajszennyezést okozó tevékenységek listáját. A lehetséges talajszennyezést okozó tevékenységek e közös listáját kiegészíthetik más, nemzeti szinten elfogadott részletesebb listák.
- (24) A szennyezett területek azonosításának a szennyezett területek rendszeresen frissítendő és a nagyközönség számára konzultáció céljából hozzáférhetővé teendő nemzeti jegyzékében kell tükröződnie. A szennyezett területek azonosítása érdekében a tagállamok által régebben és jelenleg tett erőfeszítéseket is figyelembe kell venni.
- (25) A szennyezett területek gyors azonosításának elősegítése érdekében azon területek tulajdonosának vagy leendő vevőjének, ahol a hivatalos nyilvántartás, azaz a nemzeti nyilvántartási hivatalok vagy földhivatalok szerint talajszennyező tevékenység zajlott vagy zajlik, a terület adás-vételét megelőzően rendelkezésre kell bocsátana a talaj állapotára vonatkozó megfelelő információkat az illetékes hatóság és a másik fél számára. Az ilyen információk rendelkezésre bocsátása a földterülettel kapcsolatos tervezett ügylet idején felgyorsítja a szennyezett területek jegyzékének elkészítését. A leendő vevő így ismeretekhez jut a talaj állapotáról, és annak függvényében tud dönteni.

- (26) A „szennyező fizet” elv figyelembevételével a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy lépéseket tesznek a területükön azonosított szennyezett területek rehabilitálása érdekében.
- (27) Létre kell hozni a nemzeti rehabilitációs stratégiát, különösen a helyreállítási célok megállapítása és a rehabilitálandó területek fontossági sorrendjének felállítása céljából.
- (28) Azon szennyezett területek esetében, ahol a szennyező ismeretlen, a szennyezésért nem vonható felelősségre a nemzeti vagy közösségi jogszabályok alapján, illetve nem kényszeríthető a rehabilitáció költségeinek fedezésére – másnéven a gazdátlan területeken – az emberi egészséget és a környezetet fenyegető kockázatok csökkentésének felelőssége a tagállamokra hárul. Ezért a tagállamoknak specifikus finanszírozási mechanizmusokat kell létrehozniuk az ilyen területek rehabilitálását szolgáló tartós finanszírozási forrás biztosítása érdekében.
- (29) A környezeti károk megelőzése és helyreállítása tekintetében a környezeti felelősségről szóló, 2004. április 21-i 2004/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁸ megállapítja, hogy a gazdátlan területek esetében utolsó megoldásként az illetékes hatóság elvégezheti a helyreállítást. Az említett irányelvet ezért módosítani kell annak érdekében, hogy összehangolják az ebben az irányelvben foglalt helyreállítási kötelezettségekkel.
- (30) A közvélemény kevésbé van tudatában a talajvédelem fontosságának, ezért fontos bevezetni olyan intézkedéseket, amelyek növelik a tájékozottságot, valamint javítják az ismeretek és legjobb gyakorlatok cseréjét.
- (31) Ezen irányelv sikeressége a közösségi, tagállami és helyi szintű szoros együttműködésre és koherens cselekvésre, valamint a közvélemény tájékoztatására, bevonására és a vele való konzultációra támaszkodik, a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló UNECE Aarhusi Egyezmény szerint. A veszélyeztetett területekre vonatkozó intézkedéscsomagok és a nemzeti helyreállítási stratégiák elkészítése, módosítása és felülvizsgálása érdekében alkalmazni kell a környezettel kapcsolatos egyes tervek és programok kidolgozásánál a nyilvánosság részvételéről, valamint a nyilvánosság részvétele és az igazságszolgáltatáshoz való jog tekintetében a 85/337/EGK és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló 2003/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet⁹.
- (32) Elismert tény, hogy a tagállamokban jelenleg különböző kockázatelemző módszereket alkalmaznak. Az azonos versenyfeltételeket és koherens talajvédelmi rendszert biztosító közös megközelítés kialakítása érdekében szükség van az ismeretek lelkiismeretes cseréjére, ugyanis meg kell állapítani az egyes kockázatértékelési elemek összehangolásának kivitelezhetőségét, valamint fejleszteni kell az ökotoxikus kockázatértékelés módszereit.

⁸ HL L 143., 2004.4.30., 56. o.

⁹ HL L 156., 2003.6.25., 17. o.

- (33) Olyan rendelkezéseket kell hozni, amelyek lehetővé teszik a tagállamokban kockázatoknak kitett területek azonosítási módszereinek gyors elfogadását, ideértve a közös elemek rendszeres felülvizsgálatát.
- (34) Rendelkezéseket kell elfogadni az adatcsere formája és az adatminőségi kritériumok tekintetében, és ezeknek összhangban kell lenniük bármely térinformatikai infrastruktúra kialakításával a Közösségben.
- (35) Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és betartja a különösen az Európai Unió alapjogi chartája által elismert elveket. Különösen a magas szintű közösségi környezetvédelmi politikákba történő integrációt próbálja elősegíteni az Európai Unió alapjogi chartájának 37. cikkében megállapított fenntartható fejlődésre vonatkozó alapelvvel összhangban.
- (36) Az irányelv végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskör gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal¹⁰ összhangban kell elfogadni.

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. fejezet

Általános rendelkezések

1. cikk

Tárgy és hatály

1. Ezen irányelv létrehozza a talajvédelem és a talajnak a következő környezeti, gazdasági, társadalmi és kulturális funkciók betöltésére vonatkozó képességei megőrzésének keretrendszerét:
- (a) biomassa-termelés, a mezőgazdaságban és az erdőgazdálkodásban egyaránt;
 - (b) a tápanyagok, az anyagok és a víz raktározása, szűrése és átalakítása;
 - (c) a biológiai sokféleség alapja, úgymint élőhely, fajok és génállomány;
 - (d) az emberek és az emberi tevékenységek fizikai és kulturális környezete;
 - (e) nyersanyagforrás;
 - (f) szénforrás;
 - (g) geológiai és archeológiai örökség hordozója.

Ezért ez az irányelv intézkedéseket állapít meg mind a természetes módon létrejövő, mind sokrétű emberi tevékenység által okozott, a talajnak a fent említett funkciók betöltésére vonatkozó képességét aláásó talajromlási folyamatok megelőzése

¹⁰ HL L 184., 1999.7.17., 23. o. A 2006/512/EK határozattal (HL L 200., 2006.7.22. 11. o.) módosított határozat.

céljából. Ezen intézkedések között szerepel e folyamatok hatásainak csökkentése, valamint a megromlott állapotú talajoknak legalább az aktuális és tervezett használattal konzisztens működőképesség szintjére való helyreállítása.

2. Ezen irányelv a földkéreg legfelső rétegét alkotó, a felszín és az alapkőzet között található talajra alkalmazandó, a 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹¹ 2. cikkének (2) bekezdésében meghatározott felszín alatti vizet kivéve.

2. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

- (1) „lezáródás”: a talaj felületének egy áthatolhatatlan anyaggal való végleges lefedése;
- (2) „veszélyes anyag”: a 67/548/EK tanácsi irányelv¹² és az 1999/45/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹³ értelmében vett anyagok vagy készítmények.

3. cikk

Integráció

A talajromlási folyamatokat esetlegesen súlyosbító vagy csökkentő ágazati szakpolitikák kialakításakor a tagállamoknak azonosítaniuk, jellemezniük és értékelniük kell az ilyen politikáknak a talajromlási folyamatokra gyakorolt hatását, különösen a regionális és városi területrendezés, a közlekedés, az energia, a mezőgazdaság, a vidékfejlesztés, az erdőgazdálkodás, a nyersanyag-kitermelés, a kereskedelem és az ipar, a termékpolitika, a turizmus, az éghajlatváltozás, a környezet, a természet és a táj szakpolitikáinak területén.

A tagállamok ezeket az eredményeket nyilvánosságra hozzák.

4. cikk

Óvintézkedések

A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy azon földtulajdonosok, akik tevékenységéről ésszerűen feltételezhető, hogy az 1. cikk (1) bekezdésében említett talajfunkciókat veszélyeztetik, kötelesek legyenek óvintézkedéseket tenni a káros hatások megelőzése vagy minimalizálása érdekében.

5. cikk

Lezáródás

Az 1. cikk (1) bekezdésében említett talajfunkciók megőrzésének céljából a tagállamok kötelesek megfelelő lépéseket tenni a lezáródás korlátozása érdekében, illetve ahol lezárásra kerül sor, rendelkezniük kell arról, hogy a hatások csökkentése érdekében olyan építési

¹¹ HL L 327., 2000.12.22., 1. o.

¹² HL L 196., 1967.8.16., 1. o.

¹³ HL L 200., 1999.7.30., 1. o.

technikákat és termékeket kell igénybe venni, amelyek a lehető legtöbb említett funkció fenntartását teszik lehetővé.

II. fejezet

Kockázatmegelőzés, károk mérsékelése és helyreállítás

ELSŐ SZAKASZ

A VESZÉLYEZTETETT TERÜLETEK AZONOSÍTÁSA

6. cikk

Az erózió, a szerves anyagok csökkenése, a tömörödés, a szikesedés és a földcsuszamlások kockázatának kitett területek azonosítása

1. Az [átültetés időpontját] követő öt éven belül a tagállamoknak nemzeti területükön a megfelelő szinten azonosítaniuk kell azokat a területeket, amelyekkel kapcsolatban döntő bizonyíték áll rendelkezésre arra vonatkozóan, illetve jogosan merül fel annak gyanúja, hogy az alábbiakban felsorolt talajromlási folyamatok közül egy vagy több már megjelent, vagy a közeljövőben valószínűleg megjelenik (a továbbiakban: veszélyeztetett területek):
 - (a) víz- vagy szélerózió;
 - (b) a szerves anyagok csökkenése, amelyet a talaj szervesanyag-tartalmának folyamatosan csökkenő tendenciája okoz, ha figyelmen kívül hagyjuk a le nem bomlott növényi és állati hulladékokat, részleges bomlástermékeiket és a talaj-biomasszát;
 - (c) a térfogatsűrűség növekedése és a talaj porozitásának csökkenése révén létrejövő tömörödés;
 - (e) az oldható sók talajban való felhalmozódása révén kialakuló szikesedés;
 - (f) a lejtés, a talaj és a kőzet mérsékelten gyors vagy gyors mozgása által okozott földcsuszamlások.

A veszélyeztetett területek azonosítása céljából a tagállamok kötelesek valamennyi talajromlási folyamat tekintetében alkalmazni legalább az I. mellékletben felsorolt elemeket, és kötelesek figyelembe venni e folyamatok hatásait az üvegházhatást okozó gázok kibocsátására és az elszívatagosodásra.

2. Az (1) bekezdés értelmében azonosított veszélyeztetett területek jegyzékét nyilvánosságra kell hozni, és legalább tízévenként felül kell vizsgálni.

7. cikk
Módszerek

A tagállamok empirikus bizonyítékokra vagy modellezésre alapozhatják a veszélyeztetett területek azonosítását. Amennyiben modellezést alkalmaznak, a modelleket hitelesíteni kell oly módon, hogy a modell kialakításához nem használt empirikus adatokkal összehasonlíthják.

MÁSODIK SZAKASZ
A CÉLOK ÉS AZ INTÉZKEDÉSI PROGRAMOK MEGHATÁROZÁSA

8. cikk
Az erózió, a szerves anyagok csökkenése, a tömörödés, a szikesedés és a földcsuszamlások elleni küzdelmet szolgáló intézkedési programok/csomagok

1. Az 1.cikk (1) bekezdésében említett talajfunkciók megőrzése céljából a tagállamok a megfelelő szinten intézkedési programokat készítenek a 6. cikk alapján azonosított veszélyeztetett területek tekintetében; a programok magukban foglalják legalább a kockázatsökkentési célokat, a célok eléréséhez szükséges megfelelő intézkedéseket, ezen intézkedések végrehajtásának menetrendjét és az intézkedések finanszírozását szolgáló magán- vagy állami juttatások költségelőirányzatát.
2. Az intézkedési programok (1) bekezdés szerinti elkészítése és felülvizsgálata során a tagállamok kellő figyelmet fordítanak a tervezett intézkedések szociális és gazdasági hatásaira.

A tagállamok kötelesek biztosítani az intézkedések költséghatékonyságát, műszaki megvalósíthatóságát, és az intézkedések bevezetése előtt költség-haszon elemzéseket tartalmazó hatásvizsgálatokat végeznek.

Az intézkedéscsomagokban a tagállamoknak jelezniük kell, hogyan kívánják végrehajtani az intézkedéseket, és azok milyen módon járulnak hozzá a kitűzött környezetvédelmi célokhoz.

3. Ha egy területet több különböző talajromlási folyamat veszélyeztet egyidejűleg, a tagállamok elfogadhatnak olyan egyedi programot, amelyben valamennyi azonosított veszély tekintetében meghatározzák a megfelelő kockázatsökkentési célokat és a célok eléréséhez szükséges lépéseket.
4. Az intézkedési programokat az [átültetés időpontját] követő hét éven belül el kell készíteni, és végrehajtásukat legkésőbb az említett időpontot követő nyolc éven belül meg kell kezdeni.

Az intézkedési programokat nyilvánosságra kell hozni, és legalább öt évenként felül kell vizsgálni.

III. fejezet

Talajszennyezés

ELSŐ SZAKASZ

MEGELŐZÉS ÉS A JEGYZÉK ELKÉSZÍTÉSE

9. cikk

A talajszennyezés megelőzése

Az 1. cikk (1) bekezdésében említett talajfunkciók megőrzésének céljából a tagállamok kötelesek megfelelő és arányos intézkedéseket hozni a veszélyes anyagok szándékos vagy nem szándékos talajba jutásának korlátozása érdekében –ez nem vonatkozik a levegővel közvetített, valamint kivételes és elkerülhetetlen természeti jelenség következtében történő szennyezésre –, hogy elkerülhető legyen a felhalmozódás, amely akadályozná a talajt funkciói ellátásában vagy jelentős veszélynek tenné ki az emberi egészséget vagy a környezetet.

10. cikk

A szennyezett területek jegyzéke

1. A 11. cikkben megfogalmazott eljárással összhangban a tagállamok azonosítják a nemzeti területükön található olyan területeket, ahol emberi tevékenység következményeként veszélyes anyag jelenléte mutatható ki olyan mértékben, amely a tagállamok szerint jelentősen veszélyezteti az emberi egészséget és a környezetet (a továbbiakban: szennyezett területek).

A kockázatot a földterület jelenlegi és tervezett használatának figyelembevételével kell értékelni.

2. A tagállamok létrehozzák a szennyezett területek nemzeti jegyzékét (a továbbiakban: jegyzék). A jegyzéket nyilvánosságra kell hozni, és legalább öt évente felül kell vizsgálni.

11. cikk

Azonosítási eljárás

1. Az egyes tagállamok kijelölik a szennyezett területek azonosításáért felelős illetékes hatóságot.
2. Az [átültetés időpontját] követő öt éven belül az illetékes hatóságok azonosítják legalább azokat a területeket, ahol a II. mellékletben említett potenciálisan talajszennyező tevékenységek zajlanak vagy zajlottak a múltban.

E célból figyelembe kell venni a II. melléklet 2. pontjában említett tevékenységeket a 96/61/EK tanácsi irányelv¹⁴ I. mellékletében meghatározott küszöbértékektől

¹⁴ HL L 257., 1996.10.10., 26. o.

függetlenül, kivéve a 2003/361/EK bizottsági ajánlás¹⁵ melléklete 2. cikkének 3. pontjában meghatározott mikrovállalkozások által végzett tevékenységek, valamint az állatállomány neveléséhez kapcsolódó tevékenységek esetében.

Az azonosítást rendszeres időközönként felül kell vizsgálni.

3. Az alábbi menetrendnek megfelelően az illetékes hatóságok megméri a (2) bekezdésnek megfelelően azonosított területeken a veszélyes anyagok szintjét, továbbá ahol a szint arra enged következtetni, hogy a szennyezés jelentősen veszélyezteti az emberi egészséget és a környezetet, helyszíni kockázatfelmérést végeznek e területekkel kapcsolatban:
 - (a) az [átültetés időpontját] követő öt éven belül a területek legalább 10%-án;
 - (b) az [átültetés időpontját] követő 15 éven belül a területek legalább 60%-án;
 - (c) a fennmaradó területek esetében az [átültetés időpontját] követő 25 éven belül.

12. cikk

A talaj állapotáról szóló jelentés

1. Amennyiben olyan területet kívánnak értékesíteni, ahol a II. mellékletben felsorolt talajszennyező tevékenység zajlik, illetve ahol a hivatalos nyilvántartás, azaz a nemzeti nyilvántartási hivatalok szerint ilyen tevékenység zajlott, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a terület tulajdonosa vagy a leendő vevő rendelkezésre bocsátja a talaj állapotára vonatkozó jelentést a 11. cikkben említett illetékes hatóság és az adás-vétel másik fele számára.
2. A talaj állapotáról szóló jelentést a tagállam által kijelölt jogosult szerv vagy személy adja ki. Ez legalább a következő információkat tartalmazza:
 - (a) a területre vonatkozó, hivatalos nyilvántartás alapján rendelkezésre álló háttér-információ;
 - (b) a talajban található veszélyes anyagok koncentrációját meghatározó vegyi elemzés, azokra az anyagokra korlátozva, amelyek a területen zajló potenciálisan szennyező tevékenységhez kapcsolódnak;
 - (c) az a koncentrációsint, amelynek esetében feltételezni lehet, hogy a szóban forgó veszélyes anyagok jelentős mértékben veszélyeztetik az emberi egészséget vagy a környezetet.
3. A tagállamok meghatározzák a (2) bekezdés b) pontjában említett koncentrációsint megállapításához szükséges módszertant.
4. Az illetékes hatóságok a talajállapotról szóló jelentésben foglalt információkat a szennyezett területek azonosítására használják fel a 10. cikk (1) bekezdése szerint.

¹⁵ HL L 124., 2003.5.20., 36. o.

MÁSODIK SZAKASZ HELYREÁLLÍTÁS

13. cikk Helyreállítás

1. A tagállamok biztosítják, hogy a jegyzékeikbe felvett szennyezett területeket helyreállítják.
2. A helyreállítás magában foglalja a szennyeződések eltávolítását, kezelését, elszigetelését vagy csökkentését célzó tevékenységeket, hogy a szennyezett terület – figyelembe véve a talaj jelenlegi és tervezett használatát – többé ne jelentsen veszélyt az emberi egészségre vagy a környezetre.
3. A tagállamok megfelelő mechanizmusokat alakítanak ki azon szennyezett területek helyreállításának finanszírozására, amelyek esetében a szennyező ismeretlen, a szennyezésért nem vonható felelősségre a nemzeti vagy közösségi jogszabályok alapján, illetve nem kényszeríthető a rehabilitáció költségeinek fedezésére a szennyező fizet elv alapján.

14. cikk Nemzeti rehabilitációs stratégia

1. A jegyzék alapján, valamint az [átültetés időpontját] követő hét éven belül a tagállamok elkészítik nemzeti rehabilitációs stratégiájukat, amely tartalmazza legalább a helyreállítási célokat, az emberi egészségre jelentős kockázatot jelentő területekkel kezdődő fontossági sorrendet, a végrehajtás ütemtervét és a tagállamokban a költségvetési döntésekért felelős hatóságok által a nemzeti eljárásaikkal összhangban elkülönített pénzeszközöket.

Ha elszigetelést vagy természetes helyreállítást alkalmaznak, nyomon kell követni az emberi egészségre vagy a környezetre jelentett kockázat alakulását.

2. A nemzeti rehabilitációs stratégiát legkésőbb az [átültetés időpontját] követő nyolc éven belül alkalmazni kell és nyilvánosságra kell hozni. A nemzeti rehabilitációs stratégiát legalább ötévente felül kell vizsgálni.

IV. fejezet A nyilvánosság figyelmének felhívása, jelentések és információcsere

15. cikk A nyilvánosság figyelmének felhívása és a nyilvánosság részvétele

1. A tagállamok megfelelő intézkedéseket hoznak annak érdekében, hogy felhívják a közvélemény figyelmét a talaj fontosságára az emberiség és az ökoszisztémák fennmaradása szempontjából, és hogy elősegítsék a talaj fenntartható használatával kapcsolatos ismeretek és tapasztalatok cseréjét.

2. A 8.cikkben említett veszélyeztetett területekre és a 14. cikkben említett nemzeti rehabilitációs stratégiákra vonatkozó intézkedési programok elkészítésére, módosítására és felülvizsgálására a 2003/35/EK irányelv 2. cikkének (1), (2), (3) és (5) bekezdését kell alkalmazni.

16. cikk
Jelentéstétel

1. A tagállamok az [átültetés időpontját] követő nyolc éven belül és ezt követően minden ötödik évben a Bizottság rendelkezésére bocsátják a következő információkat:
- (a) az 5. cikk értelmében tett kezdeményezések összegzését;
 - (b) a 6. cikk (1) bekezdése értelmében meghatározott veszélyeztetett területeket;
 - (c) a kockázatok 7. cikk szerinti azonosításakor használt módszereket;
 - (d) a 8. cikk alapján elfogadott intézkedési programokat, valamint a talajromlási folyamatok kockázatának és előfordulásának csökkentését irányzó intézkedések hatékonyságának értékelését;
 - (e) a 11. cikk (2) és (3) bekezdése szerinti azonosítás eredményét és a szennyezett területeknek a 10. cikk (2) bekezdése értelmében létrehozott jegyzékét;
 - (f) a 14. cikk értelmében elfogadott nemzeti rehabilitációs stratégiát;
 - (g) a nyilvánosság figyelmének felhívása érdekében a 15. cikk alapján tett kezdeményezések összegzését.
2. Az (1) bekezdés b) pontjában említett információkhoz metaadatokat kell mellékelni, és azokat dokumentált digitális georeferenciával ellátott adatokként olyan formában kell megadni, amelyet egy földrajzi információs rendszer olvasni tud.

17. cikk
Információcsere

A [hatályba lépést] követő egy éven belül a Bizottság egy platformot állít fel a tagállamok és az érintett felek között zajló, a 6. cikk szerinti veszélyes területek azonosítását és a szennyezett területek kockázateértékelésének jelenleg használatos vagy fejlesztés alatt álló módszereit érintő információcsere céljából.

V. fejezet

Záró rendelkezések

18. cikk

Végrehajtás és a technikai fejlődéshez való alkalmazkodás

1. A 19. cikk (3) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban a Bizottság átdolgozhatja az I. mellékletet a technikai és tudományos fejlődésnek megfelelően.
2. Amennyiben a 17. cikkben említett információcsere alapján szükség mutatkozik a talajszennyezés kockázat-elemzési módszereinek összehangolására, a Bizottságnak a talajszennyezési kockázatelemzés ügyében közös kritériumokat kell elfogadnia a 19. cikk (3) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárásnak megfelelően.
3. A [hatálybalépés dátumát] követő négy éven belül a 19. cikk (2) bekezdésében említett szabályozási eljárásnak megfelelően a Bizottság elfogadja az adatok és metaadatok minőségére, a régebbi adatok felhasználására, a módszerekre, a hozzáférésre és az adatcsere formáira vonatkozó szükséges rendelkezéseket a 16. cikk előírásainak alkalmazása érdekében.

19. cikk

A bizottság

1. A Bizottság tevékenységét egy bizottság segíti (a továbbiakban: „bizottság”).
2. Erre a bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni, a határozat 8. cikkében foglalt rendelkezések figyelembevételével.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikkének (6) bekezdésében előírt időszak három hónap.
3. Az e bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 5a. cikkének (1)–(4) bekezdését és 7. cikkét kell alkalmazni.
4. A bizottság elfogadja eljárási szabályzatát.

20. cikk

A Bizottság jelentése

1. A Bizottság az intézkedési programok és a nemzeti rehabilitációs stratégiák kézhez vételét követő két éven belül közzé teszi az ezen irányelv végrehajtásáról szóló első értékelő jelentést.

A Bizottság ezt követően ötévente további jelentéseket tesz közzé.

A Bizottság e jelentéseket benyújtja az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz.

2. Az (1) bekezdésben említett jelentéseknek tartalmazniuk kell az ezen irányelv végrehajtásában elért haladás áttekintését a Bizottság által a 16. cikk értelmében végzett értékelések alapján.

21. cikk *Felülvizsgálat*

A Bizottság legkésőbb [a hatályba lépés után 15 évvel] felülvizsgálja ezt az irányelvet és – amennyiben helyénvaló – javasolja a szükséges módosításokat.

22. cikk *Szankciók*

A tagállamok megállapítják az ezen irányelv alapján elfogadott nemzeti rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciórendszert, és megtesznek minden szükséges intézkedést annak biztosítására, hogy a szankciók végrehajtásra kerüljenek. A szankcióknak hatékonyak, arányosak és visszatartó erejűnek kell lenniük. A tagállamok ezekről a rendelkezésekről legkésőbb a 24. cikkben meghatározott időpontig értesítik a Bizottságot, és késedelem nélkül értesítik az ezeket érintő minden későbbi módosításról.

23. cikk *A 2004/35/EK irányelv módosítása*

A 2004/35/EK irányelv 6. cikkének (3) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

“3. Az illetékes hatóság előírja, hogy a helyreállítási intézkedéseket a gazdasági szereplőnek kell megtennie. A(z) xxx/xxx/xx irányelv 13.cikkének (1) bekezdésére is figyelemmel, ha a gazdasági szereplő nem teljesíti az e cikk (1) bekezdésében vagy a (2) bekezdés b), c) vagy d) pontjában meghatározott kötelezettségeket, nem azonosítható, vagy ezen irányelv értelmében nem köteles viselni a költségeket, az illetékes hatóság saját maga is megteheti ezeket az intézkedéseket.”

24. cikk *Átültetés*

1. A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb [annak hatálybalépése dátumát követő 24 hónappal] megfeleljenek. Haladéktalanul eljuttatják a Bizottsághoz az említett rendelkezések szövegét, valamint az említett rendelkezések és ezen irányelv közötti megfelelést bemutató táblázatot.

A tagállamok által elfogadott rendelkezéseknek szövegükben hivatkozniuk kell erre az irányelvre, vagy hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozással együtt kell megjeleníteniük. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

2. A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

25. cikk
Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételét követő huszadik napon lép hatályba.

26. cikk
Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben,

Az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

I. MELLÉKLET

1. RÉSZ	
AZ ERÓZIÓ KOCKÁZATÁNAK KITETT TERÜLETEK AZONOSÍTÁSÁNAK KÖZÖS ELEMEL	
Talajtipológiai egység (TTE) (talajtípus)	
Talajszerkezet (TTE szint)	
Talajsűrűség, hidraulikus tulajdonságok (TTE szint)	
Topográfia, beleértve a lejtő dőlésszögét és hosszúságát	
A felszín borítása	
A terület használata (beleértve a talajgazdálkodást, a gazdálkodási rendszereket és az erdőgazdálkodást)	
Éghajlat (beleértve a csapadék megoszlását és a szél tulajdonságait)	
Hidrológiai feltételek	
Agrárökológiai zóna	

2. RÉSZ
A SZERVES ANYAGOK CSÖKKENÉSE KOCKÁZATÁNAK KITETT TERÜLETEK AZONOSÍTÁSÁNAK KÖZÖS ELEMEI
Talajtipológiai egység (TTE) (talajtípus)
Talajszerkezet/agyagtartalom
A talajban található szerves szén koncentrációja (teljes koncentráció és a humusz koncentrációja)
A talajban található szerves szén (mennyiség)
Éghajlat (beleértve a csapadék megoszlását és a szél tulajdonságait)
Topográfia
A felszín borítása
A terület használata (beleértve a talajgazdálkodást, a gazdálkodási rendszereket és az erdőgazdálkodást)

3. RÉSZ
A TÖMÖRÖDÉS KOCKÁZATÁNAK KITETT TERÜLETEK AZONOSÍTÁSÁNAK KÖZÖS ELEMEI
Talajtipológiai egység (TTE) (talajtípus)
A termőréteg és az altalaj szerkezete (TTE szint)
A termőréteg és az altalaj térfogatsűrűsége (TTE szint)
A talaj szervesanyag-tartalma (TTE szint)
Éghajlat
A felszín borítása
A terület használata (beleértve a talajgazdálkodást, a gazdálkodási rendszereket és az erdőgazdálkodást)
Topográfia

4. RÉSZ
A SZIKESEDÉS KOCKÁZATÁNAK KITETT TERÜLETEK AZONOSÍTÁSÁNAK KÖZÖS ELEMEI
Talajtipológiai egység (TTE) (talajtípus)
Talajszerkezet (TTE szint)
A talaj hidraulikus tulajdonságai
Öntözött területek, az öntözésre használt víz kémiai tulajdonságai és az öntözési technikák
A felszín alatti vízre vonatkozó információ
Éghajlat

5. RÉSZ
A FÖLDCSUSZAMLÁS KOCKÁZATÁNAK KITETT TERÜLETEK AZONOSÍTÁSÁNAK KÖZÖS ELEMEI
Talajtipológiai egység (TTE) (talajtípus)
A létező földcsuszamlások előfordulása/gyakorisága
Alapkőzet
Topográfia
A felszín borítása
A terület használata (beleértve a talajgazdálkodást, a gazdálkodási rendszereket és az erdőgazdálkodást)
Éghajlat
Földrengéskockázat

II. MELLÉKLET

A potenciálisan talajszennyező tevékenységek listája

1. Olyan létesítmények, ahol veszélyes anyagok a 96/82/EK tanácsi irányelv (Seveso)¹⁶ I. melléklete 2. oszlopának 1. és 2. részében jelzett mennyiséggel megegyező vagy azt meghaladó mennyiségben vannak vagy voltak jelen.
2. A 96/61/EK tanácsi irányelv I. mellékletében felsorolt tevékenységek.
3. Repülőterek
4. Kikötők.
5. Volt katonai létesítmények.
6. Benzin- és üzemanyag-töltő állomások.
7. Vegytisztítók.
8. A 96/82/EK tanácsi irányelv hatálya alá nem tartozó bányászati létesítmények, ideértve a 2006/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben¹⁷ meghatározott ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladékot feldolgozó hulladékkezelő létesítményeket.
9. Az 1999/31/EK tanácsi irányelvben¹⁸ meghatározott hulladéklerakók.
10. Szennyvíztisztító telepek.
11. Veszélyes anyagok szállítására használt vezetékek.

¹⁶ HL L 10., 1997.1.14., 13. o.

¹⁷ HL L 102., 2006.4.11., 15. o.

¹⁸ HL L 182., 1999.7.16., 1. o.